

OSLO OG OMLAND FRILUFTSRÅD

Samarbeidsorgan til behandling av spørsmål som berører friluftsliv og naturvern, herunder sikring og bruk av friluftsområder i Akershus, Buskerud, Oppland og Oslo.

Adresse: Storgata 28 A, 0184 Oslo. Tlf. 22 17 84 00. E-post: oof@friluftsrad.no
Kontonummer: 1602 57 5603d

Fylkesmannen i Oslo og Akershus
fmoapostmottak@fylkesmannen.no

Dato: 22. mars 2018

Kopi: OOFs medlemsorganisasjoner, Bærum kommune og Oslo kommune

Høringsuttalelse til verneplaner for:

Naturresevatene Eine og Røverkollen etter naturmangfoldloven

OOF er godt fornøyd med verneplanene for Eine naturresevat i Bærum kommune og utvidelsen av Røverkollen i Oslo kommune. På den måten kan viktige naturverdier som gammel skog og høyt biologisk mangfold bevares for framtiden og være med å bidra til at Marka kan tilby friluftslivet et mangfold av naturopplevelser.

OOF er også godt fornøyd med at verneforskriftene for naturresevatene i Marka er utformet på en måte som ivaretar at friluftslivsaktiviteter kan opprettholdes, så lenge verneverdiene ikke trues.

Disse to områdene ligger nær bebyggelse, kollektivtransport og utfartsområder. Det gir noen helt spesielle muligheter for å kunne vise fram flott og sjelden natur for befolkningen. Det kan bidra til å øke naturopplevelsesmulighetene, stimulere til økt fysisk aktivitet og øke kunnskapsnivået og dermed styrke forståelsen for vernet. Dette stiller noen ekstra krav til god og skånsom tilrettelegging.

Kort oppsummering av verneforslaget

Fylkesmannen har utarbeidet verneplaner for 2 områder i Bærum og Oslo kommuner. Begge områdene har kommet fram gjennom frivillig vern, der skogeier selv har tilbudt areal for vern. Formålet med vernet er ifølge høringsnotatet å verne representative utvalg av det typiske og sjeldne i norsk skognatur.

Eine naturresevat i Bærum kommune

Eine naturresevat er på 493 dekar og ligger mellom Bærums Verk og Rykkin. Området er vurdert som nasjonalt verneverdig og består av høyrest granskog og gamle edellauvtrær. Det er mye død ved, både stående og liggende, som er utmerket vekstmedium for diverse

sjeldne og rødlistede kjuker og sopparter. Området fyller en rekke mangler i listen for prioriteringer i skogvernet.

Formålet med naturreservatet er ifølge verneforslaget ”å bevare et rikt og variert område med svært høye konsentrasjoner av sjeldne og trua arter knyttet til gammel granskog med betydelig mengde død ved. I tillegg er det innslag av rik edellauvskog og partier med rike blandingskoger med potensiale for et stort artsmangfold knyttet til varmekjære forhold og en rik berggrunn. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Det skal samtidig tas hensyn til bruk av naturreservatet til idretts- og friluftslivsformål som ikke forringer verneverdiene nevnt i § 1, første ledd.”

Fylkesmannen antyder at det kan være aktuelt å slå sammen dette naturreservatet med de nærliggende reservatene Isi og Enli, som ligger noen hundre meter lengre vest.

Området er ifølge verneforslaget viktig for friluftslivet lokalt. Bærum kommunes kartlegging av friluftsliv viser at området er et svært viktig (A) friluftsområde med svært høy bruk (5) og høye opplevelsesverdier (4). Det går rødmerkede skiløyper og blåmerkede turstier i området og Bærum kommune har planer om en ny skitrase i her. Området ligger innenfor Marka.

Røverkollen naturreservat i Oslo

Røverkollen naturreservat ble vernet i 1993 og er på ca. 125 dekar. Fylkesmannen foreslår nå å utvide området vesentlig slik at det nye naturreservatet blir på til sammen 1424 dekar. Området strekker seg nå fra Steinbruvann i vest, langs Nittedal-grensa rundt hele Røverkollen, mot bebyggelsen på Romsås og Grorud og omfatter også store deler av Ravnkollen i sør, med unntak av den sørligste delen av kollen.

Området har et mangfoldig skogbilde med flere rødlistede naturtyper som kalkskog, rikmyr, rik sumpskog. I verneplanen vurderes området samlet sett ”som regionalt verneverdig (B) med betydelige naturkvaliteter.”

Formålet med naturreservatet er, ifølge verneforslaget, ”å bevare et svært variert område som har særlig betydning for biologisk mangfold ved at det inneholder ulike utforminger av kalkskog, rik sumpskog og rikmyr. Området har også verdier knyttet til gammel granskog. Naturreservatet har særskilt naturvitenskapelig verdi og egner seg godt til undervisningsformål. Det er en målsetting å beholde verneverdiene i mest mulig urørt tilstand, og eventuelt videreutvikle dem. Det skal samtidig tas hensyn til bruk av naturreservatet til idretts- og friluftslivsformål som ikke forringer verneverdiene nevnt i § 1, første ledd.”

Området ligger tett på bebyggelsen på Romsås og Grorud og er derfor et viktig friluftsområde. Området er preget av stier på kryss og tvers, og det er to merkede blåstier og lysløype gjennom området. I verneforslaget foreslår fylkesmannen ”at bruken av disse opprettholdes.” Området ligger innenfor Marka.

OOFs vurderinger av verneforslaget

Vurdering av verneverdighet

Ifølge FMOAs høringsnotat kvalifiserer begge områdene til et vern som naturreservat. Dette er OOF enig i dette.

Områdets avgrensning

OOF har registrert at det lokalt er et ønske om å utvide Røverkollen naturreservat slik at det også omfatter den sørligste delen av Ravnkollen. Dette støtter OOF under forutsetning av at området kvalifiserer til vern etter Naturmangfoldloven.

Bruk av verneområdene til friluftsliv og idrett

OOF registrerer ifra uttalelser fra forskjellige brukergrupper at det er ulike oppfatninger om vernet. Flere uttalelser fra idretten går på at slike områder nær bebyggelsen ikke bør vernes

som naturreservat fordi det går på bekostning av aktivitetene som drives der, mens verneorganisasjoner kan være opptatt av å legge ytterligere restriksjoner på bruken.

OOF mener at områder i Markas randsone er aktuelle for vern om de kvalifiserer til dette ut fra faglige årsaker. Det ser disse to områdene ut til å gjøre. Videre vil et vern, som i stor grad vil være et fravær av kommersiell hogst, bidra til å ta vare på flotte muligheter for naturopplevelser som både friluftslivets og idrettens utøvere kan glede seg over. I tillegg vil et vern av viktig og sjeldent naturmangfold i nærområdene til byen være en stor pedagogisk mulighet for skoler, barnehager og lignende. Røverkollen naturreservat ligger rett ved skoler og barnehager og kun noen minutters gange fra Romsås T-bane-stasjon.

OOF registrerer derfor med tilfredshet at en har benyttet verneforskriftene, som OOF spilte inn til departementet i 2014, og som siden har blitt brukt ved opprettelse av skogreservater i Marka. Disse verneforskriftene bidrar til at bruken av Marka kan opprettholdes, uten at verneverdiene trues.

Vi mener også at det bør kunne være mulig å opprette en ny skiløype i Eine naturreservat slik Bærum kommune ønsker. Her er verneverdiene i stor grad knyttet til kjuker og sopper som lever på store og gamle gran- og edellauvtrær og død ved. Vi tror at det med god planlegging bør være fullt mulig å ta vare på de verneverdige artene, samtidig som ei ny skiløype etableres. På den måten kan en også oppnå at flott og verneverdig skog blir en ekstra attraksjon på skituren. Slike flotte naturopplevelsesmuligheter kan bidra til å få flere folk ut i Marka og også bidra til økt forståelse for denne typen vern.

Kommentar til vernebestemmelsene

OOF er altså godt fornøyd med at en benytter ”verneforskriftsmalen” som fylkesmannen har lagt til grunn for alle naturreservat opprettet i Marka de siste årene. Denne malen sikrer at verneverdiene ivaretas og at området også kan benyttes til alle de aktiviteter befolkningen utøver i Marka. Forutsetningen er selvfølgelig at aktiviteten ikke ødelegger den verneverdige naturen og de verneverdige artene.

OOF har ut fra dette kun et punkt som vi ønsker å føye til. Vi mener at kjentmannsposter bør være tillatt i verneområdene, slik det er i flere andre verneforskrifter i Marka. Vi ber derfor om at det føyes til et ekstra ledd under § 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene):

Vernebestemmelsene i § 3 annet ledd er ikke til hinder for:

Utplassering av kjentmannsposter, dersom det ikke forringer verneverdiene angitt i verneformålet og postplasseringen er avklart med forvaltningsmyndigheten i forkant.

Med vennlig hilsen
Tom Fremstad
Generalsekretær

Johan Hval
Rådgiver

Godkjent og elektronisk ekspedert